

המיניות בתקופה מוקדמת, שבאה מצד האב, ועמדת התחרות המופנית כלפיו, מרחיקה אותו ממינו הוא. אולם שני גורמים אלה כוחם יפה גם לגבי הנערה, שפעילותה המינית עומדת תחת השגחתה המיוחדת של האם. כך נוצר יחס עוין כלפי מינו של האדם עצמו, אשר משפיע באופן מכריע על בחירת האובייקט בכיוון של מה שנחשב לנורמלי. חינוך הנער על-ידי גברים (עבדים, בעולם העתיק) מעורר, כמדומה, את ההומוסקסואליות. שכיחות האינורסיה בקרב האצולה בת ימינו ניתנת להבנה בגלל השימוש במשרתים גברים, ומשום משך הטיפול האישי המוגבל של האם בילדיה. בקרב חלק מן ההיסטורים קורה שהיעדרות מוקדמת של אחד ההורים כתוצאה ממוות, גירושין, פירוד וכו', עובדה שבגללה משך אליו ההורה הנותר את מלוא אהבתו של הילד, קבעה את התנאי למין האדם שייבחר מאוחר יותר כאובייקט מיני, ובכך אפשרה את האינורסיה המתמדת.

Handwritten notes in Hebrew, including mathematical symbols like σ , ρ , η , and θ , and some illegible text.

סיכום

הגיעה אפוא השעה לנסות ולסכם. יצאנו מנקודת מוצא של סטיות בדחף המיני במה שנוגע לאובייקט שלו ולמטרתו. העלינו את השאלה אם סטיות אלה נובעות מנטייה מולדת, או שהן נרכשות כתוצאה מהשפעות החיים. הגענו לתשובה על שאלה זו מתוך הבנתנו את תנאי הדחף המיני אצל הפסיכונורוטים, שמהווים קבוצה גדולה של אנשים שאינה רחוקה מן הבריאים, הבנה שזכינו לה בזכות החקירה הפסיכואנליטית. כך מצאנו, שאצל אנשים אלה ניתן להוכיח את הימצאותן של הנטיות לכל הפרורסיות ככוחות לא-מודעים, נטייה שמתגלה כמעצבת סימפטומים, ויכולנו לומר שהנוירוזה היא שוות ערך לתשליל של הפרורסיה. לאור תפוצתה הגדולה של הנטייה לפרורסיה, שהיא עובדה מוכרת, הגענו בהכרח אל הדעה שהנטייה לפרורסיות היא הנטייה הראשונית הכללית של הדחף המיני האנושי, שכתוצאה משינויים אורגניים ועכבות נפשיות, מתפתחת מתוכה במהלך ההתבגרות ההתנהגות המינית הנורמלית. קיוונו שנוכל להצביע על הנטייה הראשונית המתגלה בילדות. בין הכוחות המעצבים את כיוונו של הדחף המיני הבלטנו את הבושה, הגועל, החמלה ואת המבנים החברתיים של מוסר וסמכות. כך היה עלינו לראות בכל סטייה מקובעת מחיי המין הנורמליים חלק של עכבה התפתחותית וילדיות. את חשיבות הווריאציות של הנטייה הראשונית היה עלינו להעמיד במקום בולט, אבל ביניהן לבין השפעות החיים, הצטרכנו להניח יחס של שיתוף פעולה ולא יחס של ניגוד. מצד שני, מכיוון שמן ההכרח הוא שהנטייה הראשונית היא מורכבת, נראה לנו הדחף המיני עצמו כמשהו שמורכב מגורמים רבים, שבפרורסיות הוא מתפרק לרכיביו. כך התגלו הפרורסיות מצד אחד כעכבות, ומצד שני כדיסוציאציות של ההתפתחות הנורמלית. שתי התפיסות התאחדו בהנחה שהדחף המיני של המבוגר מתהווה באמצעות צירוף של כמה אימפולסים מחיי הילדות לכלל יחידה אחת, ולשאיפה בעלת מטרה אחת. עוד הוספנו את הסברת משקלה המכריע של הנטייה הפרורטית אצל הפסיכונורוטים, בכך שהכרנו בה כפועלת באופן קולטראלי באפיקי לוואי כאשר ה"הדחקה" גורמת לחסימת אפיק הזרם הראשי. משם פנינו להתבונן בחיי המין בגיל הילדות.¹ הצטערנו למצוא את ההתעלמות מקיום הדחף המיני בילדות ואת

Handwritten notes in Hebrew, including mathematical symbols like ρ , η , θ , and σ , and some illegible text.

1. [נוסף ב' 1924]: דבר זה אמור לא רק לגבי הנטייה לפרורסיה שמופיעה בנוירוזה באופן "נגטיבי", אלא באותה מידה מכיון גם לנטיות הפרורטיות הפוזיטיביות שהן אשר קיבלו את השם פרורסיה. את האחרונות יש ליחס לא רק אל קיבעון הנטיות הילדיות, אלא אף אל הנטייה אליהן כתוצאה מחסימת אפיקים אחרים של הזרימה המינית. מטעם זה יש לתרפיה הפסיכואנליטית גישה גם אל הפרורסיות הפוזיטיביות.

Handwritten notes in the top right corner, including a circled '6' and some illegible text.

תיאורם של הגילויים המיניים של הילד, שלא אחת ניתן לצפות בהם, כאירועים הנוגדים את הכללים. אדרבה, נראה לנו שהילד מביא עמו לעולם ניצנים של פעילות מינית, וכבר בפעולת האכילה הוא נהנה מסיפוק מיני, שאותו הוא מבקש אחר-כך ליצור מחדש, שוב ושוב, בפעילות המוכרת של "מציצה". אולם הפעילות המינית של הילד אינה מתפתחת באותו קצב כמו תפקודיו האחרים, אלא נכנסת לאחר תקופת פריחה קצרה, מגיל שנתיים עד חמש*, למה שמכונה בפינו בשם תקופת החביון. בתקופה זו לא נפסק ייצור הגירוי המיני, אלא שהוא נמשך ומספק מלאי של אנרגיה אשר משמש ברובו למטרות אחרות שאינן מיניות. כלומר, מצד אחד הוא משמש להפניית הרכיבים המיניים אל רגשות חברתיים, ומצד שני (באמצעות הדחקה ותצורת-תגובה) לבניית המעצורים המיניים בחיים המאוחרים יותר. על-פי זה נבנים בילדות – במידה רבה על חשבון האימפולסים המיניים הפרוורטיים, ובעזרת החינוך – כוחות שמיועדים לקיים את הדחף המיני במסלולים מסוימים. חלק אחר של האימפולסים המיניים הילדיים אינו נתון לשימושים אלה, והוא יכול להתבטא כפעילות מינית. אפשר אז להיווכח שהגירוי המיני של הילד נובע ממקורות רבים. בראש ובראשונה נוצר סיפוק על-ידי הגירוי החושני המתאים של מה שאנו מכנים בשם אזורים ארוטוגניים, המצויים ככל הנראה בכל מקום על פני העור ובכל איבר חושי**, ויכולים לתפקד כאזורים כאלה, בצד אזורים אורגניים מובהקים מסוימים, שגרייתם מובטחת מראש על-ידי מכניזמים אורגניים מסוימים. נוסף לזאת, כאשר תהליכים רבים באורגניזם מגיעים לאינטנסיביות מסוימת, הם יוצרים באורח מיידי גירוי מיני, שהוא כביכול תוצר לוואי, ובמיוחד רואים זאת בתגודות הרגש החזקות, אפילו אם הן בעלות אופי מצער. מתוך כל המקורות הללו עדיין אין הגירויים מתחברים זה עם זה, אלא כל אחד מהם פונה לברו בעקבות מטרתו, שאינה אלא זכיה בהנאה מסוימת. הדחף המיני בגיל הילדות אינו מרוכז ובתחילה הוא חסר אובייקט, לפיכך הוא אוטוארוטי.

כבר במשך שנות הילדות מתחיל האזור הארוטוגני של איברי המין להתבלט, אם באופן שבו – ככל אזור ארוטוגני אחר – הוא מניב סיפוק בעקבות גירוי חושי מתאים, ואם בכך שיחד עם הסיפוק ממקורות אחרים, באופן שאינו מובן כל צורכו, מיוצר גירוי מיני שמקיים קשר מיוחד עם האזור הגניטלי. לצערנו אין בידינו הסבר מספיק בנוגע ליחס שבין סיפוק מיני לגירוי מיני, וכן לא עלה בידנו להסביר די הצורך את היחס בין פעילות האזור הגניטלי לבין שאר מקורות המיניות. מתוך חקירת ההפרעות הנוריות שמונו לב**, שמראשית התהוותם של חיי המין הילדיים והמשכם המאוחר יותר מסתמנות התחלות של ארגון רכיבי הדחף

Handwritten notes in the middle right margin, including the word 'איברי'.

Handwritten note '6 1/2' in the bottom right margin.

* ציון השנים נוסף ב-1915. תחילה נאמר "מגיל שלוש עד חמש", ורק ב-1920 נקבע הנוסח הנוכחי.

** נוסף ב-1915: ולמעשה בכל איבר.

*** פסקה זו והשתיים שאחריה נוספו ב-1920.

Handwritten notes in the top left corner, including a circled '6' and some illegible text.

המיני. בשלב ראשון, מוקדם מאוד, תופסת את המקום הראשון הארוטיקה האוראלית. הארגון השני מבין הארגונים הפרה-גניטליים מאופיין על-ידי שליטת הסאדיזם והארוטיקה האנאלית, ורק בשלב השלישי, שמתפתח אצל הילד רק עד לדומיננטיות של הפאלוס, נקבעים חיי המין על-ידי מידת חשיבותם של האזורים הגניטליים הממשיים.

כאחד הממצאים המפתיעים ביותר נאלצנו לקבוע את העובדה שפריחה מוקדמת זו של חיי המין הילדיים (שנתיים עד חמש שנים) מביאה גם לידי בחירת אובייקט, שכוללת את כל הפעולות הנפשיות המורכבות הכרוכות בכך. יוצא אפוא שלמרות העדר חיבור בין רכיבי הדחף הבודדים, ואי-הוודאות בנוגע למטרה המינית, יש להעריך את השלב התואם שקשור בבחירה זו כמבשר חשוב של הארגון המיני הסופי המאוחר יותר.

עוברת ההתחלה בשני זמנים של ההתפתחות המינית אצל האדם, כלומר, הפסקת התפתחות זו בתקופת החביון, נראתה לנו ראויה לתשומת-לב מיוחדת. דומה שהיא מכילה את אחד התנאים להתאמת האדם לדרישת פיתוחה של תרבות גבוהה, אך גם לנטייתו אל הנורוזה. אצל בעלי-החיים הקרובים אל האדם לא ניתן להוכיח, לפי מיטב ידיעתנו, משהו דומה לתקופת החביון. את מוצאה של תכונה אנושית זו צריך יהיה לחפש בפרה-היסטוריה של המין האנושי.

לא יכולנו לקבוע מהי המידה של פעילויות מיניות בילדות שאפשר עדיין לציינה כנורמלית וכבלתי מזיקה להמשך ההתפתחות. ביטויים אלה של המיניות התגלו במידה מכרעת כנושאי אופי של אוננות. עוד קבענו על יסוד הניסיון, שהשפעות חיצוניות של פיתוי יכולות לגרום להפרעות בטרם עת בתקופת החביון עד כדי הפסקתה, ושתוך כך מתגלה אכן הדחף המיני של הילד כפרוורטי באופן פולימורפי. עוד למדנו, שכל פעילות מינית מוקדמת כזאת מקשה על האפשרות להנך את הילד.

אף-על-פי שהכנתנו את חיי המין הילדיים לוקה בחסר, היה עלינו לעשות ניסיון ולחקור את השינויים החלים בחיי המין הילדיים כתוצאה מן ההתבגרות. בחרנו בשניים מבין שינויים אלה והצבענו עליהם כשינויים הקובעים: כפיפות כל המקורות האחרים של הגירוי המיני לדומיננטיות של האזורים הגניטליים, ותהליך מציאת האובייקט. שני אלה מעוצבים עוד בשלבי הילדות. הראשון מתבצע על-ידי מכניזם של ניצול מצב קדם-ההנאה, שבו הפעולות המיניות הקשורות בגירוי והנאה שקודם לכן היו עצמאיות, הופכות לפעולות מכינות לקראת המטרה המינית החדשה, היינו, פורקן התוצרים המיניים. השגתו של פורקן זה, מתוך חחושת הנאה עצומה, שמה קץ לגירוי המיני. תוך כדי כך היה עלינו להתחשב בהבדל המיני בין הגבר לאשה, ומצאנו שדרושה הדחקה חדשה כדי להיעשות לאשה; הדחקה שמסלקת מידה מסוימת של גבריות ילדית, ומכינה את האשה לחילופי האזורים הגניטליים המועדפים. לבסוף מצאנו את בחירת האובייקט אשר מונחית על-ידי הרמזים הילדיים, שמתחדשים בגיל ההתבגרות, ונוגעים בנטייה

Extensive handwritten notes in the left margin, including a circled '6' and various illegible scribbles.

המיניות של הילד כלפי הוריו ומטפלו. בחירת אובייקט זו מוסבת, מכוח המעצור מפני גילוי-ערייות, שנבנה בינתיים, מרמויות אלה, אל הדומים להן. לבסוף נוסף, שבפרק זמן מסוים במשך תקופת המעבר של גיל ההתבגרות, מתנהלים תהליכי ההתפתחות הסומטיים והנפשיים זה לצד זה ללא קשר ביניהם, עד שבשעת התעוררות רגש אהבה אינטנסיבי, המביא לידי גירוי של איברי המין, נוצר האיחוד ההכרחי בדרך-כלל לפונקציית האהבה.

גורמים המפריעים להתפתחות — כפי שכבר ביררנו בדוגמאות שונות, כל צעד בדרך התפתחות ארוכה זו יכול להפוך לנקודת קיבעון. כל חוליה במבנה מורכב זה עלולה להפוך לעילה לדיסוציאציה של הרחף המיני. עדיין נותר לנו לסקור את הגורמים השונים, הפנימיים והחיצוניים שמפריעים להתפתחות, ולהוסיף את השאלה, באיזה מקום במכניזם תוקפת ההפרעה הנובעת מהם. לא כל הדברים שאנו מביאים כאן ברצף הינם שווי ערך, כמובן, ועלינו להיות מוכנים להיתקל בקשיים בשעה שנרצה להעריך כראוי את חשיבות הגורמים הבודדים.

קונסטיטוציה ותורשה — תחילה יש לציין את ההבדל המולד בקונסטיטוציות המיניות, שעליו, ככל הנראה, נופל עיקר כובד המשקל, ואפשר להסיקו, כפי שניתן להניח, רק מתוך הופעותיהן המאוחרות יותר של הקונסטיטוציות, וגם אז לא תמיד במידה גדולה של ודאות. אנו מתארים לעצמנו את משקלו המכריע של אחד מן המקורות הרבים של הגירוי המיני, שתורם להבדל מולד זה, וסבורים שמן ההכרח כי הבדל כזה בין הנטיות יבוא לידי ביטוי בתוצאה הסופית, גם אם זו עשויה להתקיים בתוך גבולות הנורמלי. מובן שניתן להעלות על הדעת גם וריאציות של הנטייה הראשונית, אשר ללא תמיכה נוספת חייבות להוביל להתפתחות חיי מין אבנורמליים. אפשר לכנותן "ניווניות" ולראותן כביטוי לניוון תורשתי. בהקשר זה רוצה אני לספר על עובדה מעניינת. ביותר ממחצית מהמקרים הקשים של היסטריה, נירוזה כפייתית וכד' שבהם טיפול באופן פסיכותרפויטי, עלה בידי להוכיח שאבותיהם חלו בעגבת לפני הנישואין, בין אם סבלו מ-tubercles או משיתוק מתקדם, ובין אם אפשר היה לאבחן את מחלת העגבת שלהם באופן אחר על בסיס האנמנזה. אעיר כאן בהדגשה, שהילדים אשר מאוחר יותר נעשו לניורוטים, לא נשאו שום סימנים גופניים של עגבת תורשית, כך שניתן היה לראות את הקונסטיטוציה המינית האבנורמלית כשריד אחרון של תורשת מחלת העגבת. אף-על-פי שכלל לא עולה בדעתי לקבוע את מוצאם של ההורים חולי העגבת כתנאי אטיולוגי קבוע או הכרחי לקונסטיטוציה הניורופטית, בכל זאת נראה לי צירוף המקרים שבו הבחנתי, לגמרי לא מקרי ואף לא חסר משמעות.

התנאים התורשתיים של הפרוורטים הפוזיטיביים ידועים פחות, מפני שהללו יודעים כיצד להתחמק מחקירה. בכל זאת יש יסוד להניח שבפרוורטיות מתרחש משהו דומה למה שמתרחש בניירוזה. לא אחת אנו מוצאים פרוורטיה ופסיכונירוזה באותן משפחות עצמן כשהן מחולקות למינים השונים, באופן שבני המשפחה הגברים, או לפחות אחד מהם, הינם פרוורטים באופן פוזיטיבי, ואילו

בנות המשפחה, בהתאם לנטיית מין להדחקה, הן פרוורטיות באופן נגיטיבי; כלומר, היסטוריות. זוהי הוכחה טובה לקשרים המהותיים שמצאנו בין שתי ההפרעות.

עיבוד נוסף — בכל זאת לא ניתן להחזיק בדעה שההכרעה בדבר עיצוב חיי המין נקבעת באופן חד-משמעי עם הופעתם הראשונית של הרכיבים השונים בקונסטיטוציה המינית. אדרבה, התהליך הקובע נמשך ונוצרות אפשרויות נוספות בהתאם לגורל שעובר על הזרמים המיניים שנובעים מהמקורות השונים. עיבוד נוסף זה הוא בבירור הדבר שמכריע לבסוף, באופן בהיר ביותר, אילו קונסטיטוציות שמתוארות כזהות יכולות להוביל לשלוש תוצאות סופיות שונות.

אם הנטיות שאפשר היה להניח כי יחסן זו אל זו הוא אבנורמלי מקיימות ומחזקות זו את זו בהתבגרות, אזי התוצאה הסופית יכולה להיות רק חיי מין פרוורטיים. עוד בטרם לקחנו על עצמנו את האנליזה של נטיות קונסטיטוציוניות אבנורמליות כאלו, כבר אנו מכירים מקרים אשר מוסברים בקלות באמצעות הנחות אלו. בנוגע לשורה של פרוורטיות-קייבוע, סבורים המחברים השונים, שהן נובעות למשל מתנאי מוקדם הכרחי של חולשה מולדת של הרחף המיני. קביעה זו בצורתה הנכונה נראית בעיני בלתי סבירה; אבל היא תתקבל על הדעת אם הכוונה היא לחולשה קונסטיטוציונית של הגורם האחד של הרחף המיני, היינו, האזור הגניטלי, שמתפקד מאוחר יותר כמאחד את הפעילויות המיניות הנפרדות למטרת הרבייה. איחוד זה, הנדרש בהתבגרות, נידון אחר-כך לכישלון, ומי שימשיך את פעילותו כפרוורטיה, יהיה החזק מבין רכיבי המיניות האחרים.²

הדחקה — תוצאה אחרת נוצרת אם במהלך ההתפתחות עובר על אחדים מבין הרכיבים החזקים ביותר תהליך של הדחקה. על תהליך זה ניתן לומר שאיננו זהה לסילוקם של רכיבים אלה. הגירויים הקשורים לרכיבים אלה נוצרים כאן כרגיל, אבל הם מנועים מלהשיג את מטרתם בשל עכבות נפשיות, והם נדחקים לאפיקים רבים אחרים, עד שהם מביאים עצמם לידי ביטוי כסימפטומים. התוצאה יכולה להיות חיי מין נורמליים שהם על-פירוב מוגבלים, אולם נוספת עליהם מחלה פסיכוניורוטית. מקרים אלה נעשו מוכרים לנו מאוד בזכות החקירה הפסיכואנליטית של נירוטים. חיי המין של אנשים אלה החלו כמו חיי המין של הפרוורטים. חלק גדול מילדותם של הניורוטים היה מלא פעילות מינית פרוורטית שנמשכה לעתים הרבה מעבר לתקופת הבגרות. לאחר מכן, מסיבות פנימיות, על-פירוב לפני ההתבגרות אולם לעתים גם הרבה אחריה, חל היפוך כתוצאה מהדחקה. מכאן ואילך הופיעה נירוזה במקום הפרוורטיה, מבלי שהאימפולסים הישנים ידעכו. תופעה זו מזכירה את האמרה: "junge hure, alte betschwester"

2 [נוסף ב-1915]: לעתים קרובות רואים כאן שבתקופת ההתבגרות פועלת תחילה זרימה מינית נורמלית, אשר כתוצאה מחולשתה הפנימית היא מתמוטטת נוכח המכשולים החיצוניים הראשונים, ואז היא מוחלפת על-ידי הנסיגה לקיבעון פרוורטי.

[בנעוריה זונה, בזקנתה נזירה], אלא שכאן נמשכו הנעורים זמן קצר מדי. החלפה זו של הפרורורסיה בנעוריה בחיי אותו אדם – כמו התחלקות הפרורורסיה והנעוריה בין אנשים שונים מאותה משפחה – עולה בקנה אחד עם הדעה שהנעוריה הינה תשליל של הפרורורסיה.

עידון – התוצאה השלישית בנטייה קונסטיטוציונית אבנורמלית מתאפשרת על-ידי תהליך ה"עידון", שפותח בפני הגירויים החזקים מדי, אשר נובעים ממקורות מיניים נפרדים, אפשרות של זרימה ושימוש בתחומים אחרים; כך שמתוך הנטייה המסוכנת כשלעצמה נולד חיזוק לא מבוטל של כושר היצירה הנפשי. אפשר למצוא כאן את אחד ממקורות הפעילות האמנותית; וכן, במידה בה עידון כזה הוא מלא או חסר, יוליד ניתוח האופי של אנשים כשרונים, ובייחוד של בעלי כשרון אמנותי, תערובת בעלת יחס שונה בין כושר יצירה, פרורורסיה ונעוריה. סוג-משנה של העידון הוא, ללא ספק, הדיכוי על-ידי תצורת-תגובה, אשר כפי שראינו, מתחיל כבר בתקופת החביון של הילד, ובמקרה הטוב נמשך כל חייו. מה שאנו מכנים בשם ה"אופי" של אדם כלשהו, בנוי במידה רבה מן החומר של הגירויים המיניים, שמורכב מדחפים מקובעים מאז הילדות, וממבנים שנרכשו בזכות העידון, ואחרים שמיועדים לבלימה יעילה של אימפולסים פרורורטיים, שמזוהים כבלתי ניתנים לשימוש.³ בהתאם לכך אפשר להעריך את הנטייה המינית של הילדות, שבדרך-כלל היא פרורורטית, כמקור למידותינו הטובות, במידה שנטייה זו נותנת דחיפה ליצירתן, כאמצעות תצורת-התגובה.⁴

חוויית נסיבתיות – לעומת ההתרה המינית, גלי ההדחקה והעידונים (כשהתנאים הפנימיים של שניים אלה אינם ידועים לנו כלל), מתמעטת עד מאוד חשיבותן של כל ההשפעות האחרות. למי שמונה הדחקות ועידונים כחלק מהנטייה הקונסטיטוציונית, ותופס אותם כגילויים של אלה בחיים, יש אכן זכות לטעון שהעיצוב הסופי של חיי המין הוא, בראש ובראשונה, תוצאת הקונסטיטוציה המולדת. אף-על-פי-כן שום אדם נכון לא יחלוק על כך, שבחיבור כזה של גורמים, נותר מקום גם להשפעות גורמות השינוי של מה שנחווה באופן נסיבתי בילדות ואף מאוחר יותר. לא קל* להעריך את יעילות הגורמים הקונסטיטוציוניים והנסיבתיים ביחסם אלה אל אלה. התיאוריה נוטה תמיד להערכת-יתר של הגורמים

3. [נוסף ב-1920]: בתכונות אופי אחדות הובחן אפילו קשר עם רכיבים ארוטוגניים מסוימים. כך נובעות העקשנות, החסכנות ואהבת הסדר מניצול הארוטיקה האנאלית. השאפתנות נקבעת עקב נטייה ארוטית-אונורלית חזקה.

4. אמיל זולה, בקי גדול בטבע האנושי, מתאר ב-"La Joie De Vivre" נערה אשר מתוך ויתור עליו מקריבה מבלי לקבל גמול את כל נכסיה וקנייניה, רכושה ומשאלות חייה, למען האנשים האהובים עליה. ילדותה של ילדה זו נשלטת על-ידי צורך באהבה שאינו יודע רוויה. צורך שהפך לאכזריות כאשר בהזדמנות מסוימת היא נדחית וילדה אחרת מועדפת על פניה.

* ב-1915 נוספו הקטע המתחיל כאן וכן הפסקה הבאה.

הקונסטיטוציוניים. הניסיון המעשי התרפויטי מבליט את חשיבות הגורמים הנסיבתיים. בשום פנים ואופן אסור לשכוח שבין השניים קיים יחס של שיתוף פעולה ולא יחס של היבדלות. החוויות הן שגורמות לגורם הקונסטיטוציוני להתגלות ולהתבטא, ואילו הגורם הנסיבתי זקוק להישענות על הקונסטיטוציה כדי להגיע לכלל פעולה. לגבי מרבית המקרים, אנו יכולים לתאר לעצמנו את מה שמכונה בשם "סדרה משלימה" שבה העוצמות המתמעטות של הגורם האחד, מאוזנות על-ידי העוצמות המתגברות של השני. אולם אין כל יסוד להכחיש את קיומם של מקרים קיצוניים בקצות הסדרה.

הדבר מתיישב טוב יותר עם המחקר הפסיכואנליטי, אם אכן בין הגורמים הנסיבתיים מוענק מקום מועדף לחוויות הילדות המוקדמת. הסדרה האטיולוגית האחת מתחלקת אז לשתיים, ואת אלה ניתן לכנות בשם הדיספוזיציונית והדפיניטיבית [מוחלטת]. בראשונה פועלות במשולב הקונסטיטוציה וחוויות הילדות הנסיבטיות, באותו אופן שבו פועלות בשנייה הדיספוזיציה וחוויות טראומטיות מאוחרות יותר. כל הגורמים הפוגעים בהתפתחות המינית מבטאים את פעולתם באופן שבו הם מביאים לנסיגה ולחזרה אל שלב התפתחות מוקדם יותר.

אנו ממשיכים כאן במשימתנו ומונים את הגורמים אשר נודעו כבעלי השפעה על ההתפתחות המינית, בין אם הם מהווים כוחות פעילים או רק גילויים של כוחות כאלה.

בגרות מוקדמת – גורם זה הינו הבגרות המינית והספונטנית המוקדמת, אשר לפחות באטיולוגיה של הנעירות ניתן להוכיח את קיומה בוודאות, אם כי, בדומה לגורמים אחרים, היא כשלעצמה אינה מהווה סיבה מספיקה. הבגרות המינית הספונטנית המוקדמת מתבטאת בהפרעה לתקופת החביון הילדית, לקיצורה או לביטולה, והיא נעשית סיבה להפרעות, בכך שהיא גורמת לגילויים מיניים שיכולים לשאת אופי של פרורורסיות בלבד, מצד אחד בגלל מצבן הלא-גמור של העכבות המיניות, ומצד שני כתוצאה מהמערכת הגניטלית הבלתי מפותחת. נטיות אלו לפרורורסיה יכולות להתקיים ככאלו, או להתגלות לאחר כניסת הדחקות, ולהפוך לכוחות דחף של סימפטומים נעורים. מכל מקום, הבגרות המינית המוקדמת מקשה על השליטה הרצויה והמאוחרת יותר (שמצטיינת בכלים נפשיים גבוהים יותר) על הדחף המיני, ומגבירה את האופי הכעין-כפייתי שנדרש בלאו הכי, על-ידי הייצוגים הנפשיים של הדחף. הבגרות המינית המוקדמת מתרחשת לעתים

* ב-1915 המונח בו השתמש פרויד היה "סדרה אטיולוגית", והמונח שונה ל"סדרה משלימה" ב-1920. פרויד השתמש במונח האחרון גם בהרצאה 22 ב"הרצאות מברא לפסיכואנליזה" (פרויד, 1916-17). תיקון המונח נשמט כשביטוי זה מופיע שוב מספר שורות אחר-כך.

גורם
ל/ג
כ/כ

ג/ג
ל/ג

קל/ג
ל/ג
כ/כ

ל/ג
כ/כ
ל/ג

כ/כ
ל/ג
כ/כ

ל/ג
כ/כ
ל/ג

קרובות במקביל להתפתחות אינטלקטואלית בטרם עת. באופן זה ניתן למוצאה בתולדות הילדות של אנשים חשובים ורבי-מעש. נראה שאז אין היא פועלת בצורה כה פתוגנית כמו בשעה שהיא מופיעה לבדה.

גורמי זמן — כמו הבגרות המוקדמת גם גורמים אחרים דורשים תשומת-לב*. את הגורמים האלה אפשר לצרף אל הבגרות המוקדמת ולכנותם בשם: "גורמי זמן". דומה כאילו שמבחינה פילוגנטית נקבע באיזה סדר יופעלו אימפולסי הדחף הנפרדים, ובמשך כמה זמן הם יוכלו להתבטא עד אשר יוכפפו להשפעת אימפולס-דחף, שהופיע זה עתה, או יוכפפו להשפעת הדחקה טיפוסית. אלא שניתן לראות כי וריאציות מופיעות גם ברצף זמן זה וגם באורך הימשכותו; וזמן ההכרח הוא שלווריאציות אלה תהיה השפעה קובעת על התוצאה הסופית. אם זרם מסוים מופיע מוקדם יותר או מאוחר יותר מאשר הזרם הנגדי, אין הדבר יכול להיתפס כהינינו הך, שכן אי-אפשר לבטל את השפעתה של ההדחקה. סטייה של רצף הזמן בחיבור הרכיבים מביאה דרך קבע לידי שינוי בתוצאה. מצד שני, לעתים קרובות מתנהלים אימפולסי-דחף, שמופיעים בצורה אינטנסיבית במיוחד, בהילוך מהיר ובמידה מפתיעה. כזהו למשל הקשר ההטרוסקסואלי של מי שיהיו מאוחר יותר להומוסקסואלים גלויים. השאיפות המופיעות באופן עז ביותר בשנות הילדות אינן מצדיקות את החשש שהן תשתלטנה לצמיתות על אופיו של המבוגר. באותה מידה מותר לצפות לכך שהן תיעלמנה ותפנינה מקום להיפוכן. ("Gestrenge herren regieren nicht lange" — עריצים אינם מושלים לאורך זמן). אין אנו יכולים לומר אפילו ברמז למה ניתן ליחס שיבושי זמן כאלה של תהליכי ההתפתחות. נפתח אפוא כאן פתח למערך עמוק של בעיות ביולוגיות, ואולי גם היסטוריות, שאליהן טרם התקרבתנו ולו כדי צעד אחד.

היצמדות — חשיבותם של כל הגילויים המיניים המוקדמים גדלה בשל גורם נפשי הנובע ממקור בלתי ידוע, שכרגע נוכל כמוכחן לציין רק כמושג פסיכולוגי זמני. כוונתי להיצמדות או לאפשרות הקיבעון המוגברת של רשמים אלה של חיי המין, אותם יש ליחס, לשם השלמת העובדות, למי שיהיו מאוחר יותר לניירוטים או לפרוורטים. כי אותם גילויים מיניים מוקדמים אצל אנשים אחרים אינם יכולים להיות מוטבעים כה עמוק עד שיוכלו לחזור באופן כפייתי ולהכתיב לדחף המיני את דרכיו על פני משך כל החיים. חלק מההסבר להיצמדות זו טמון אולי בגורם נפשי אחר, שאותו אנו חשים כמי שתורם לגרימת הניירוזות; הכוונה למשקל המכריע שנודע בחיי הנפש לעקבות הזיכרון, לעומת הרשמים שנקלטו לאחרונה. גורם זה תלוי כבידור בהתפתחות האינטלקטואלית, והוא גדל יחד עם עליית הרמה התרבותית האישית. בניגוד לכך אופייני הפרא כ"ילדו האומלל של הרגע".*

* מסקה זו נוספה ב-1915.

8 אפשר שהגברת ההיצמדות מהווה גם הצלחה של גילוי מיני סומטי, חזק במיוחד, של שנים מוקדמות.

בגלל היחס המנוגד שבין תרבות לבין התפתחות מינית חופשית, שניתן לעקוב עד למרחוק אחר תוצאותיו בהבניית חיינו, המהלך של חיי המין של הילד הוא באותו אופן בלתי חשוב לחייו המאוחרים במקום שבו הדרגה התרבותית והחברתית היא יחסית נמוכה, כפי שהוא חשוב במקום שבו הדרגה התרבותית והחברתית היא גבוהה יחסית.

קיבעון — ההעדפה הנובעת מהגורמים הנפשיים שהזכרנו זה עתה מציעה תנאים נוחים לגירויי המיניות הילדית שנחוו באופן נסיבתי. גירויים אלה (בראש ובראשונה פיתוי על-ידי ילדים אחרים או מבוגרים) מספקים את החומר, אשר בעזרת הקורמים יכול להתקבע לכדי הפרעה מתמדת. חלק לא מבוטל מן הסטיות מחיי המין הנורמליים, שנצפות מאוחר יותר, נקבע כך מן ההתחלה הן אצל ניוירוטים והן אצל הפרוורטים, באמצעות הרשמים מתקופת הילדות, שלכאורה היא חופשית ממיניות. הסיבה לכך מתחלקת בין גורמים שונים: הקונסטיטוציה, הבגרות המוקדמת, תכונת ההיצמדות המוגברת והגירוי המקרי של הדחף המיני על-ידי השפעה זרה.

אולם המסקנה הבלתי מספקת אשר מתקבלת מחקירות אלו על ההפרעות לחיי המין, היא שידעיתנו את התהליכים הביולוגיים שבהם מתבטאת המהות המינית אינה מספקת כלל כדי לעצב מהמידע המקוטע שבידינו תיאוריה שתספיק להבנת הנורמלי והפתולוגי כאחד.

לחץ
קול
ת
האדם
Re'ko

הנכח
(לש)
הנכח

הנכח
הנכח
הנכח

הנכח
הנכח
הנכח